

Nr 102.

Av herr **Elowsson, Nils**, och herr **Petersson, Emil**, om ökat anslag till understöd åt föreningar m. m. vid marinen.

I statsverkspropositionen föreslår Kungl. Maj:t i fråga om marinens anslag till understöd åt föreningar m. m. (fjärde huvudtiteln, sid. 144) att ifrågasvarande anslagspost skall uppföras med ett belopp av 13,000 kronor, vilket innebär en höjning i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget med 2,200 kronor. Höjningen anses erforderlig för att möjliggöra utanordnandet till sjöunderofficerssällskapet i Karlskrona av ett från 1,200 till 3,750 kronor förhöjt hyresbidrag. Av de lämnade upplysningarna om nämnda sällskaps utgifter för sina samlingslokaler framgår, att kostnaderna för hyra, uppvärmning och belysning för år 1941 uppgått till 4,190 kronor. Det för den föreslagna höjningen av hyresbidraget åberopade förhållandet, att övrig officers- och underofficerspersonal vid försvarsväsendet äger att utan kostnad disponera lokaler av vanligtvis mycket god kvalitet och att härvidlag även kostnader för uppvärmning och belysning till större delen bekostas av statsmedel, torde vara bärande. Kungl. Maj:ts förslag på ifrågasvarande punkt synes i detta hänseende innebära, att mera rättvisa grunder i fråga om fördelningen av kostnaderna för samlingslokaler för underofficerspersonalen vid Karlskrona örlogsstation kunna skapas.

Emellertid anmäler även föredragande departementschefen, att försvarsväsendets underbefälsförbund gjort framställning om förhöjda hyresbidrag till vissa underbefälssammanslutningar, vilken framställning departementschefen dock icke ansett sig böra upptaga till övervägande i förevarande sammanhang. Även i fråga om underbefälspersonalen gäller dock som regel, att samlings- och mässlokaler tillhandahållas genom statens försorg, i vilket hänseende dock flertalet av marinens underbefäl befinner sig i en missgynnad särställning. Detta förhållande är i och för sig beklagligt, eftersom underbefälet vid marinen även under normala förhållanden måste fullgöra en stor del av sin tjänst under påfrestande och obekväma förläggningsförhållanden ombord å fartygen, och det sålunda vore angeläget att väl sörja för dem i olika hänseenden under mellankommande landtjänstgöringsperioder. Flera av underbefälssammanslutningarna vid marinen ha emellertid på egen hand ordnat samlingslokaler för sina medlemmar, och de ha under en följd av år tilldelats hyresbidrag för detta ändamål från anslaget till understöd åt föreningar m. m., ehuru med relativt låga belopp. För innevarande budgetår utgå dessa bidrag till flottans underbefälsförening i Karlskrona och flottans underbefälsförening i Stockholm med vardera 450 kronor samt till yrkeskorpalsföreningen i Karlskrona och Karlskrona kustartilleriregementes underbe-

fälsförening med vardera 400 kronor. Flaggkorpralsällskapen vid de båda örlogsstationerna ha även hittills åtnjutit hyresbidrag av statsmedel, men dessa bidrag komma med hänsyn till flaggkorpralsgradens avskaffande icke längre att erfordras. Enligt uppgift uppgå hyres- och uppvärmningskostnaderna för närvarande för kungl. flottans underbefälsförening i Karlskrona till 3,600 kronor, för kungl. flottans yrkeskorpralers förening i Karlskrona till 3,900 kronor, för kungl. flottans underbefälsförening i Stockholm till 3,750 kronor och för kungl. Karlskrona kustartilleriregementes underbefälsförening till 2,100 kronor, allt för år räknat. Härtill komma avsevärda utgifter för lyse, underhåll av inventarier m. m. Till ifrågavarande föreningar äro för närvarande i runt tal 2,200 underbefäl anslutna såsom medlemmar.

Något skäl synes icke kunna åberopas för att ifrågavarande sammanslutningar skäligen böra för egen del bära större del av utgifterna för hyra, uppvärmning och lyse än som ansetts rimligt i fråga om förenämnda underofficerssammanslutning. Flertalet av underbefälet är ju ogift och har ej heller föräldrahem å förläggningssorten, varför det synes vara särskilt angeläget att sörja för att dessa ungdomar ha trivsamma och till sunt fritidsliv inbjudande samlingslokaler att tillgå utom kasernerna, vilka vad gäller marinen som bekant erbjuda mycket små möjligheter i dylikt hänseende. Det otillräckliga kasernutrymmet nödvändiggör för övrigt, att största delen av det fast anställda underbefälet är bosatt i kvarter. De anordningar, som marinens här berörda underbefälsföreningar vidtagit för att skapa goda samlings- och mässlokaler för sina medlemmar, förtjäna även allt erkännande. Personalen synes vara förtjänt av ett effektivare ekonomiskt stöd i denna del av sin verksamhet.

Den princip för fördelning av kostnaderna för hållande av samlingslokaler mellan vederbörlig sammanslutning och staten, som innefattas i motiveringen till Kungl. Maj:ts förenämnda förslag om höjning av marinens anslag till understöd åt föreningar m. m., synes böra gälla icke allenast för sjöunderofficerssällskapet i Karlskrona utan jämväl för de sammanslutningar bland marinens underbefäl, som löst lokalfrågan i egen regi och till följd därav ansetts böra ifrågakomma för bidrag. Vid sådant förhållande bör den erforderliga anslagsökningen bli väsentligt större. Som skäl härför kan förutom vad här tidigare anförts även åberopas statsmakternas i andra sammanhang visade redobogenhet att medverka till lösandet av den betydelsefulla frågan om ordnandet av fritidslokaler åt ungdomen.

På grund av det sålunda anförda få vi härmed hemställa,

att riksdagen, för tillgodoseende av här ifrågavarande behov, måtte höja det av Kungl. Maj:t äskade anslaget för understöd åt föreningar m. m. vid marinen med skäligt belopp.

Stockholm den 23 januari 1943.

N. Elowsson.

Emil Petersson.